

VÄETUSPLAANI TÄITMISJUHEND

Väetusplaani koostatakse igal kohustuseaastal ja see peab olema kontrollimiseks kättesaadav toetuse taotleja ettevõttes kogu viieaastase kohustuseperioodi jooksul.

Väetusplaani koostamisel tuleb arvestada, et mineraalväetiste ja sõnnikuga kokku on aastas kogu haritava maa keskmisena hektari kohta lubatud anda kuni 170 kg lämmastikku, millest mineraalväetistega on lubatud anda kuni 100 kg lämmastikku;

- NB! Haritava maa hulka ei loeta põllumajanduslikust kasutusest ajutiselt väljas olevat maad ja looduslikku rohumaad *Märkuseks: haritava maa hulka loetakse põllukultuurid – P (põllukultuurid, mustkesa, avamaa köögivilja sertifitseeritud heinaseeme ja lühiajaline rohumaad – ühe kuni nelja aasta vanune või ühe kuni nelja aasta vanuseks planeeritud rohumaad);*
- Pikaajaline rohumaad – **PR** (viie ja enama aasta vanune või viie ja enama aasta vanuseks planeeritud rohumaad);
- Püsilikultuur – **PK** (viljapuud ning marjapõõsad ja ravim- ja maitsetaimed).

Soovituslik on orgaaniliste väetiste puhul arvud ümardada täisarvuni, mineraalväetiste korral aga kaks kohta peale koma.

TABEL 1 – ETTEVÕTTES TOODETAVA LÄMMASTIKU KOGUS

NB! Tabel täita juhul, **kui ettevõttes on rohkem kui 1 lü!** Loomühikute arv kirjutada tabeli lõpus olevasse lahtrisse.

Veerg 1	Loomaliik
Veerg 2	Pidamistüüp. Arvestatud on kõige tavalisemate loomapidamise võimalusega – lõas- ja sügavallapanul pidamisega. Seega saadakse mõlemal juhul tahesõnnikut ja lõaspidamisel sageli ka virtsa. NB! Juhul, kui loomi peetakse lõas, kuid virtsa eraldi ei koguta, kasutada arvutustes sügavallapanu koefitsiente ja lisada märkuste lahtrisse sellekohane selgitus.
Veerg 3	Märkida loomade arv taotlemise ajal. Tabeli lõpus märkida loomade arv kokku loomühikutes.
Veerg 4	Loomade arv veerus 3 korrutatakse toodud kordajaga, et arvutada kokku aastas toodetud sõnniku kogus (tonnides). Kordajaks on ühe looma kohta keskmiselt aastas toodetav sõnnikukogus, mis on valdavalt kooskõlas Heas Põllumajandustavas toodud arvudega. Tegelikud arvud võivad mõnevõrra erineda (nt sõltuvalt kasutatava allapanu kogusest ja loomade toodangust).
Veerg 5	Saadud sõnniku kogus veerus 4 korrutatakse kordajaga, selle tulemusena saadakse aasta jooksul erinevate loomade toodetud lämmastiku kogus (kg), mis sisaldub sõnnikus. NB! Juhul, kui olete lasknud sõnniku toitainete sisaldust analüüsida, kasutada lämmastiku sisaldusena neid andmeid.
Veerg 6	Loomade arv veerus 3 korrutatakse kordajaga, selle tulemusena saadakse aasta jooksul toodetud virtsa kogus (tonnides).
Veerg 7	Saadud virtsa kogus veerus 6 korrutatakse kordajaga, selle tulemusena saadakse aasta jooksul toodetud lämmastiku kogus (kg), mis sisaldub virtsas.

Veerg 8	Liidetakse arvud veergudest 4 ja 6, saadakse aasta jooksul toodetava sõnniku ja virtsa kogus.
Veerg 9	Liidetakse arvud veergudest 5 ja 7, saadakse aasta jooksul toodetava lämmastiku kogus, mis sisaldub sõnnikus ja virtsas.

Tabeli lõpus liidetakse veerus 4 arvatud erinevate loomaliikide toodetud sõnniku kogused, et saada toodetud sõnniku kogus kokku (tonnides) ja veerus 5 arvatud lämmastiku kogused, et saada erinevate loomaliikide toodetud sõnnikus sisalduva lämmastiku kogused kokku (kilogrammides).

Samuti liidetakse veerus 6 arvatud erinevate loomaliikide toodetud virtsa kogused, et saada toodetud virtsa kogus kokku (tonnides) ja veerus 7 arvatud lämmastiku kogused, et saada erinevate loomaliikide toodetud virtsas sisalduva lämmastiku kogused kokku (kilogrammides). Veergudes 8 ja 9 liidetakse kokku toodetud sõnniku ja virtsa kogused (tonnides) ning sõnnikus ja virtsas sisalduva lämmastiku kogus (kilogrammides).

Laudaperioodil kogutud sõnniku koguse ja selles sisalduva N-koguse leidmiseks tuleb veergude 8 ja 9 summadest arvestada maha karjatamisperioodil karjamaale jääva sõnniku kogus vastavalt **tegelikule** karjatamisperioodile, olenevalt sellest, mis loomadega tegemist on. Näiteks sigade puhul (keda ei karjatata) mahaarvamisi teha ei saa. Tavaliselt jääb karjamaale 25% karjatatavate loomade toodetud sõnnikust, lihavede ja lammaste karjatamisel aga rohkem.

1. Selle aasta sõnnikust ja virtsast põldudele antav: märkida sõnniku ja virtsa ning nendes sisalduva lämmastiku kogus, mida planeeritakse sellel aastal põldudele anda.

2. Eelmistel aastatel kasutamata jäetud sõnnikust sellel aastal põldudele antav: juhul, kui planeeritakse sel aastal anda põldudele eelmistel aastatel kasutamata jäetud sõnnikut, komposti vmt, märkida sõnniku ja virtsa ning nendes sisalduva lämmastiku kogused.

Sellel aastal põldudele antav sõnnik ja virts: liita kokku eeltoodud “selle aasta sõnnikust ja virtsast põldudele antav” ning “eelmistel aastatel kasutamata jäetud ja sellel aastal põldudele antav” sõnnik ja virts ning nendes sisalduvad lämmastiku kogused. **Saadakse sõnnik ja virts, mida sellel aastal on plaanis põldudele anda. Selle koguse jagamine põldude kaupa peab kajastuma tabelis 3.**

Sellel aastal mittekasutatav sõnnik: märkida juhul, kui osa **laudaperioodil** kogutud sõnnikust ei kavatseta sel aastal kasutada (müüakse, kompostitakse vmt).

TABEL 2 - TEISTEST ETTEVÕTETEST ORGAANILISTE VÄETISTEGA SISSETOODAV LÄMMASTIK

Veerg 1	Sõnniku või virtsa tüüp.
Veerg 2	Teistest ettevõtetest ostetud või saadud sõnniku ja virtsa või adru või muu orgaanilise väetise kogused. Liites arvud veerus 2, saab kogu ettevõttesse sisse toodud orgaaniliste väetiste koguse (tonnides).

Veerg 3	<p>Sõnniku, virtsa, adru või muu orgaanilise väetise koguse (veerg 2) korrutamisel toodud kordajaga (kg N tonni kohta), saab kogu ettevõttesse sisse toodud lämmastiku koguse.</p> <p>NB! Juhul kui olete lasknud sisseostetud orgaaniliste väetiste toitainete sisaldust analüüsida, kasutada lämmastiku sisaldusena neid andmeid.</p> <p>Liites arvud veerus 3, saab kogu ettevõttesse orgaaniliste väetistega sisse toodud lämmastiku koguse (kg).</p>
----------------	--

TABEL 3 - VÄETAMINE AASTAL

NB! Märkida kõik need põllud (viljavahelduses, külvikorras, püsirohumaad, puuvilja- ja marjakultuurid, ravim- ja maitsetaimed), mida on plaanis sellel aastal väetada.

Veerg 1	Märkida põllumassiivi kaardile kantud põllu number
Veerg 2	Märkida 0,1 ha täpsusega pindala, mida väetatakse
Veerg 3	Märkida sellel aastal kasvatatav põllumajanduskultuur (nt talinisu, kartul, kõrreliste põldhein)
Veerg 4	Märkida planeeritav saagikus t/ha
Veerg 5	Märkida planeeritav väetise andmise aeg (kuu)
Veerg 6	Märkida kasutatava orgaanilise väetise tüüp (nt veisesõnnik, seavirts)
Veerg 7	Märkida orgaanilise väetise lämmastikusisaldus kilogrammides tonni kohta (erinevate loomaliikide segasõnniku puhul saadakse lämmastikusisaldus jagades tabeli 1 veeru 5 summa veeru 4 summaga, ainult ühe loomaliigi või adru kasutamisel on lämmastikusisalduseks tabelis 1 toodud vastavad kordajad või tabeli 2 veerus 3 toodud kordaja).
Veerg 8	Märkida kasutatava orgaanilise väetise kogus tonnides hektari kohta
Veerg 9	Märkida orgaanilise väetisega antav lämmastiku kogus kilogrammides põllu kohta . Selle koguse saab, kui korrutada omavahel väetatav pindala, lämmastiku sisaldus kg/t ja väetise kogus t/ha. (veerg 9 = veerg2 x veerg7 x veerg8)
Veerg 10	Märkida planeeritav väetise andmise aeg (kuu)
Veerg 11	Märkida kasutatava mineraalväetise nimetus (nt ammooniumnitraat).
Veerg 12	Märkida väetise lämmastikusisaldus kilogrammides tonni kohta . Näiteks ammooniumnitraadis on lämmastiku sisaldus 34, 4% ehk 344 kg tonni kohta.
Veerg 13	Märkida kasutatava mineraalväetise kogus tonnides hektari kohta .
Veerg 14	Märkida mineraalväetisega antav lämmastiku kogus kilogrammides põllu kohta . Selle koguse saab, kui korrutada omavahel väetatav pindala, lämmastiku sisaldus kg/t ja väetise kogus t/ha. (veerg 14 = veerg 2 x veerg 12 x veerg 13)
Veerg 15	Märkida mineraalväetistega hektari kohta anda planeeritud lämmastikukogus (kg N/ha). Selle koguse saab kui lämmastiku kogus kg põllule jagada hektaritega (veerg 15 = veerg 14 : veerg 2). (NB! Mineraalväetistega aastas haritava maa hektari kohta lubatud lämmastiku kogused sõltuvalt kasvatatavast kultuurist ja planeeritavast saagist on toodud VV m 27.02.2004 Nr.57 jõust 18.03.2004 lisas)
Märkus	Juhul, kui ühel põllul kasutatakse mitut erinevat orgaanilist või mitut erinevat mineraalväetist, märkida need samasse veergu kuid eraldi ridadele. Sel juhul jääb põllu nr ja kultuur samaks.

Veergudesse 2, 9 ja 14 kirjutatud arvud tuleb tabeli viimasel real kokku liita.

Lämmastik kokku kilogrammides saadakse, kui liidetakse kokku veerus 9 ja veerus 14 olevad arvud.

NB! Juhul, kui põlde, mida väetatakse, on rohkem kui tabelisse mahub, kasutada lisatabelit ning sel juhul märkida “KOKKU” arvud vaid viimasele lehele.

TABEL 4 – LÄMMASTIKKU KESKMISELT HEKTARI KOHTA

Rida 1	Tabeli 3 lõpust saate lämmastikku kokku kilogrammides
Rida 2	Lahutades kogu ettevõtte põllumajandusmaa pindalast loodusliku rohumaa pindala, saate ettevõtte maade pindala, kuhu väetisi saab anda. Jagades reas 1 toodud lämmastikukoguse nimetatud pindalaga, saate ettevõtte haritava maa hektari kohta keskmiselt antava lämmastikukoguse (kgN/ha).
Rida 3	Tabelist 3 veerg 12 kokku saab vegetatsiooniperioodi jooksul mineraalväetistega planeeritud antava lämmastiku koguse (kg).
Rida 4	Lahutades kogu ettevõtte põllumajandusmaa pindalast tabeli loodusliku rohumaa pindala, saate ettevõtte maade pindala, kuhu väetisi saab anda. Jagades reas 3 toodud mineraalväetistega planeeritud antava lämmastiku koguse nimetatud pindalaga, saab haritava maa hektari kohta keskmiselt antava mineraalse lämmastiku koguse ettevõttes.